

Ozir po domovini.

Na Snežnik

smo napravili izlet Ivan Tisen, Lojze Steinmetz in jaz v nedeljo 9. dne t. m. Odpeljali smo se tedaj v soboto zvečer ob 9. uri z mešanim vlakom iz Ljubljane in bili smo na Rakeku ravno ob polnoči. S popred naročenim voznikom se od tod ob 2. zjutraj odpeljemo čez Cerknico in Lož in tako bili smo že ob pol 5. uri v Starem trgu pri Kocavzu. Noč je bila izvrstno lepa in svetla. Že ko smo se proti Ložu peljali, nas je 5336 čevljev visoki Snežnik na-se vabil. Ker pa tudi jutro bilo je prav lepo, bilo je pričakovati prav ugodnega dne, in tako je tudi bilo. Naš prijatelj v Ložu, poskrbevši nam voznika in druge potrebščine, tudi na vodnika za na hrib ni pozabil, in tako nas samo še zajutrnja malo počakavši voznik z vodnikom vred še do Šneperške grajščine potegne.

Ravno ob 6. uri smo začeli peš v hrib koračiti in prišli smo kmalu v veliki gozd. Pot je dolgo časa kolovozna za les, posebno je veliko dogarjev v gozdu, ki doge delajo. Prišli smo v dveh urah in pol na lepi Dol, kar tu zasledimo medvedove in volkove stopinje, ktere so bile tisto noč gotovo malo pred nami storjene; al vodnik nam je rekel, da se nam ni treba nič bati, ker medved, ko se daní, v svoj brlog zleze, in le zopet, ko se dobro zmračí, si gré živeža iskat. Kmalu potem nam vodnik naš pokaže zapuščeno dogarsko kočó, v kateri sta dva brata delala, kjer pa je starejši brat mlajšega s sekiro po glavi mahní, do smrti ubil in tam zakopal.

Kmalu potem se pot iz kolovoza na desno v hrib obrne, in tako smo hodili še eno uro do mezališča, kteremu se tudi „pri studentu“ pravi; ondi pa ni nobene izvireka, ampak le v deževnem vremenu se voda v blatno jamo zateka. Tu je tudi gobarska kočó.

Po tri ure in pol prav hitrem hodu trebalo je počitka in povžitka; oba sta se nam jako dobro prilegla, samo vode je manjkalo. Pol ure počivavši, odrinemo spet naprej čez „Gasperjev hrib“ memo velike dogarske kočó.

Tu, po navadi lovci ali drugi turisti prenočé; kajti zmirom se ta izhod na dva dni dela, naprej čez hrib „nova Krašnja“ in prišli smo ob 11. uri iz gozda na prvi robček Snežnika, kjer nas je vstrašil veliki brkasti jastreb. (Kon. prih.)

Mnogovrstne novice.

* *Koliko je kolek (štempelj) samo v Avstriji brez Ogerskega državi nesel preteklo leto 1870?* — Nič manj kakor 12 milijonov in 689.728 gold., po takem za 314.574 gold. več kakor poprejšnje leto 1869., in to večidel za kolekove marke, za ktere se je skupilo 11 milijonov in 384.770 gold., in za kolek časnikov 826.934 gold. Vrh tega so se skupili na davščinah za predplačila, za asekuracijska pisma, za karte vožnjá itd. 3 milijoni in 91.729 gold., tedaj memo poprejšnjega leta za 236.414 gold. več. Po takem znaša ves štempeljsk dohodek 15 milijonov in 781.417 gold.

* *Letina na Francoskem*, ktera, kedar je slaba, je ogerski žitni kupčiji na dobiček, bode letos prav dobra. Kmetovalci so več žita sejali, kakor se je mislilo zarad vojskinih homatij, ktere jih niso toliko ovirale kakor je bilo misliti. Po takem ne bodo mnogo žita potrebovali iz družih dežel. To pa je za nas dobro,

* *Obrtnijska in umetnijska razstava v Celovcu*, ki se je h koncu minulega meseca začela in se bode sklenila 16. t. m., je — kakor „Besednik“ piše — izvrstna

in zanimiva. Nahaja se v prvem razredu 1304 raznih obrtnijskih in rokodelskih pridelkov iz sedanosti in preteklosti; drugi oddelek obsega mnogovrstne spomenike, mize itd. iz domačega marmeljna, kipe in odtise iz mavca, sita, vrvi in mreže. Tudi sloveči koroški rudniki in fužinarji so razstavili pri tej priliki obilno rudniških in fužinskih pridelkov, ki jih dosti občudovati ne moremo. — Kar zanimiva vsacega obiskovalca, to je neka cerkva iz lipovega lesa, 7' 6" visoka, 2' 9" široka, ki jo je pred 400 leti nek mni v Moličah izrezal in dodelal v 10 letih, kakor se pripoveduje. Izdelana je ta cerkva — med ljudstvom znana pod imenom „frfovž“ (tičnik), — čisto gotično.

* *Družba sv. Mohora*. Kakor doslej vsako leto, pridobila si je družba tudi tekoče leto dosti novih udov po raznih stranéh slovenske domovine. Lansko leto je bilo vseh družnikov 16.165, letos je število narastlo na 17.388; tedaj je 1223 više od lanskega. Po raznih škofijah se razdeli število tako-le: goriška nadškofija šteje letos 2067, krška škofija 1736, lavantinska škofija 6280, ljubljanska škofija 6028, tržaško-koperska škofija 895, senjska škofija 114, poreška škofija 87, zagrebška nadškofija 98, sekovska škofija 61, videmska nadškofija 9, po raznih drugih škofijah je še 9 udov.

Dopisi.

Iz Koroškega. (*Tabor na zgornjih Buhljah*) je dovoljen. Okličemo tedaj sledeče vabilo:

„Slovinci! mili bratje! Star pa resničen pregovor pravi: „Do tretjega rado gré!“ — Dvakrat že smo se lani zbrali koroški Slovenci, zbrali pod milim nebom na taborih na Bistrici in v Žopračah, zbrali se od vseh vetrov; bilo nas je gotovo nad 15.000 rodoljubov skupaj na obeh taborih. V lepem spominu še sta ta tabora nam vsem, ostaneta pa tudi res pomenljiva, da, neprecenljiva za vse nas Slovence. Zakaj prvič smo skupno in javno v tako ogromnem številu stopili pred svet, stopili „v kolo k bratom Slavjanom“, navdušeni smo sprejeli misel, da v eno politično celoto združimo se z narodom, ki poldrugi milijon duš šteje po Štajarskem, Kranjskem, Goriškem, Tržaškem in Isterskem; odkritosrčno smo izrekli svoje želje, svoje potrebe in svoje težave, pokazali, kje in kako nam se slaba godí, pa tudi dokazali, kako mogoče zljajšati si svoje stanje ter pripomagati si k boljši, veseliši prihodnosti. Ne tedaj, da bi delali polom, delali komu krivico, sošli smo se na taborih, ampak da prijateljsko pogovorimo in dogovorimo se o svojih zadevah in pravicah; mirno smo se sešli, mirno in pobleвно spet se razšli. Zato — po stari, lepi šegi naših prededov — zbrati hočemo se v tretje ravno tako mirno in pošteno. Pravico k temu že imamo; s pismom 7. julija 1871. l., št. 5378, dovolilo nam je sl. c. kr. okrajno poglavarstvo v Celovcu napraviti tabor:

10. nedeljo po binkošti, to je, 6. avgusta t. l. ob pol štirih popoldne pri gosp. Štefanu Primožu, po domače Riznarju na zgornjih Buhljah ($\frac{1}{4}$ ure komaj od božje poti pri Devici Mariji v Dolini in ravno tako blizo železno cestne postaje „Grafenstein“); dovolilo nam je pri taboru pretresovati sledeče stvari:

1. Ktere pravice smo Slovenci že dosegli? katerih nam je še treba in kako jih mogoče postavno doseči?

2. Pretresuje se „spomenica“, ki jo je slov. politično društvo „Trdnjava“ predlagala visokemu c. kr. ministerstvu in se potem izreče, ali se ta peticija sprejame in potrdi po vsem in posameznem njenem zapopadku, ali ne?

u sušnijeh godina stane u virove“, kakor Vuk tolmači. *) Evo gospodine Vuče! presodite po teh nazvestjih vse okolščine Suhorije, in utegneva pravo zadeti.

Ozir po domovini.

Na Snežnik.

(Konec.)

Pogled lepi s Snežnika se zdaj zmirom bolje odpira; rodendrona in drugih cvetlic obilo se nahaja, in polagoma se pride na drugi rob. Koj spodej se morje zagleda, in potem le še malo bolj strmo stopaje memo velicij kupov snegá smo prišli ravno ob poldne na vrh Snežnika. Res izvrsten razgled! Morje koj spodej (Reka se ne vidi, kajti zakriva jo hrib), Monte maggiore, dalje naprej Hrvaško (Granica), Dalmatinsko, celó turško hribovje se vidi, — Prezid, Čubar so blizo; Kamniško ohribje do Triglava bilo je v visočinski megli; al proti Vipavi so se Nanos in drugi hribje kaj lepo kazali.

Ko smo mi ogledali vse to, prinese vodnik na palici veliko kepo snegá, zastavi palico med dve skali in podstavi svoj klobuk. Sneg se je pri 28 stopinjah vročine brzo tajati začel in v klobuk je tekla voda, katero smo mešali z vinom in radostni pili, počivaje celi dve uri na vrhu. Z navdušenim klicem: „na zdravje tebi velikanski Snežnik in tvojemu krasnemu razgledu!“ odrinili smo, kajti pozneje bilo bi znabiti neprijetno, ako bi se niže doli v velikem gozdu srečali s kakim kosmatinom medvedom ali volkom, ki ne poznata gostoljubja. Nabiraje razne cvetlice (očinega zeljša, Edelweiss, še ni bilo dobiti) koračimo po isti poti nazaj. Šli pa smo jako hitro, in sicer tako, da nam je vodnik pešal, rekši, da takih hitronožcev še ni spremljal. Ob pol 8. smo prišli k Šneperški grajščini, kjer smo se prav dobre vode napili.

Medpotoma gori in doli po tem velikem gozdu, ki pelje do Bosne, nismo nič družega živega našli, kakor kakega majhnega tička, ki je po vrhu hoste prepevajoč skakljaj in si samotez kratek čas delal.

Od grajščine smo koj odrinili in prišli v gostilno „pri Kocavzu“ v Starem trgu ob 8¹/₄ nazaj. Da smo tako hitro nazaj vreli, bil je vzrok ta, da smo namerali s poštnim vlakom ob polnoči v Ljubljani biti. Bilo bi to tudi mogoče bilo; al prijateljska družba, katero smo v gostilni našli, dobro Kozlerjevo pivo, dobro vince in jedilo, in dobra postrežba prijaznega gostilničarja Matevža Tomc-a bili so zadržki, da smo zaostali. Bilo je že čez polnoči; hajd! hitro na voz, al prišedši na Rakek, najdemo že vhod na železnico zaprt. Sila kola lomi! Hitro ga odpremo, šinemo skoz — in v tem trenutku je vlak bil tukaj. Nagloma listke kupimo in ob 5¹/₂ zjutraj bili smo zdravi v Ljubljani.

Častitim gostom, ki smo jih v gostilni našli, za njihovo prijaznost še enkrat srčno zahvalo izrekujemo, vrlemu našemu prijatelju pa za toliko njegovo skrb za nas kličemo: Bog plati! — Kdor pa za nami gré na nepozabljivo nam goro, temu priporočamo gostilnico „pri Kocavzu“ v Starem trgu zaradi njenega prijaznega gospodarja in dobre postrežbe; boljšega vodnika na hrib, kakor je Miha Žnidaršič iz Kozarš, pa go-

tovo tudi ni. Morebiti da črtice moje privabijo kmalu še drugih romarjev na Snežnik, katerim že zdaj kliče „na zdravje!“
France Kadivnik.

Dopisi.

Iz Gorice 20. julija. *) — x+y. — Nekteri pri nas si vse preveč glave belijo zaradi prihodnje sesije našega deželnega zbora. Zakaj ne bi bilo mogoče zborovati? Lahi, ki so po lanskem razporu slovenske poslance na pogovor povabili, kedar je šlo za denar za ital. profesorja kmetijske šole, bodo jih gotovo tudi za prave deželne zastopnike priznati morali, kedar pojde za druge reči, na pr. za rabo slovenskega jezika v zboru. Še sreča njih, da imajo take možé sebi nasproti, kakoršni so sedanjí slovenski zastopniki. Naj si mislijo, kar pravi Nemec: „es kommt selten was besseres nach“. Volnejših ne dobodo; tedaj naj se pogodé raji sè sedanjimi. Mnogim pa je prišlo na misel, da je ves hrup in strah — češ, da nameravajo Lahí vsaj enega naših na svojo stran potegniti — zato nastal, ker nekdo želi, da bi prišlo do razpusta našega zbora. Radovedni pa smo, kako se bo naš zborček v poveksani avtonomiji vèdel. — Naši mestni očetje že več ne vedó, kako bi nas, svoje otroke, osrečevali. S povišavanjem vžitnine, z brezpotrebim popravljanjem tlaka po ulicah ne gré; z „bersaglieri“ (novopreoblečenimi policaji) so naredili fiasco; — zato so si drugo umislili: ulice hočejo prekrstiti! Poitalijaniti hočejo vsaj ulice, ker samih sebe ne morejo (kajti Kovačič-e znajo sicer spremeniti v Covacig-e, a v Fabbro-e jih prevèsti, tega si še ne upajo). Pa kaj sem rekel, da samih sebe ne znajo poitalijaniti? Naša mestna duša, tajnik gosp. Simčič, se podpisuje Simsi, in to je čisto italijanska oblika. Škoda za-nj, če ga italijanski ex-minister „in herbis“ Favetti spodrine, kar se ima menda do prihodnje jeseni zgoditi. Z ulicami pa naj se zgodi, kar hoče; vsak pametni človek jih bo imenoval po starem in vsaj mi Slovenci bomo tudi po starem pisali (na priliko „za mesnicami“, in ne „contrada macelli“). — Naša „Soča“ tabore napoveduje, vlada jih prepoveduje, „ginnastica“ pa lepo taboruje. Vsako toliko ta laška propaganda kam gré. Poprejšnjih let je izletavala samo v laške kraje, letos je začela hoditi v slovenske. Renški tabor misli v kratkem parodirati z izletom v Renče. No, krčmarje in znabiti še koga družega bo to gotovo veselilo. Mi pa posnemimo si iz tega nauk, da molčati in delati je bolje, nego kričati in — spati ali pa blamirati se. — Bog vé, koliko češenj in poznejega sadja pa krompirja, graha, fižola itd. je že šlo letos iz tukajšnjega kraja na Dunaj. Mikalo bi nas to zvedeti; naš list in listek bi nam prav vstregla, ko bi nam kaj iz dotične statistike prinašala. — Letina je dosedaj dobra; trti pa je dež in mrzlo vreme o cvetenji jako škodilo; po nekterih krajih se je več ko polovica grozdja pozgubilo. — Kaj se Vam zdi o isterskem nadzorniku g. Klodič-u? Odločen je za Gradec, brž ko ne na Močnikovo mesto za ljudske šole. Tako so ga vsaj Slovenci nazaj dobili. — Evo par snopičev z Goriškega poljá! — Zdaj pa še eno: Lahí, kakor slišimo, vzlasti zdaj na tihem na to delajo, da bi se naša dežela zedinila z Istro in Trstom. To bil bi „Ausgleich“ narodov — narobe!

Trst 20. julija. (Obletnica četrta rojanske čitalnice) bila je krasna. Ne bodem popisaval vnanjega lišpa, da „Novicam“ ne jemljem drazega prostora, to pa moram povedati, da se je v govorih in gledališki igri vršila

*) Po mojih mislih pa je Suhor dobilo ime zaradi tega, ker hriba in njegovega podnožja nikdar ni voda poplaval. V loški fari na Štajarskem imamo: suhi dol, ima rodovitne njive, tudi dobre vode dovolj. Ali niso ga nikdar lijavniki poplaval, kakor sosedne doline: Žlodržnik, imenovan zaradi žlodranja, in Klokočolnik, zvan zaradi klokotanja (Geräusch) vodá, ktere ob hudi uri se vsipajo, žlodrajo in klokočejo po dragah.
Pis.

*) V drugem se popravek ne vjema nič prav, ako se samo naročeno izbriše.
Vred.